

Een betere plek

Het gedicht op de rouwkaart was verschrikkelijk dus belde Remus aan bij de buurvrouw. Ze deed open, een verfrommelde papieren zakdoek tegen haar mond gedrukt.

‘O Remus,’ zei ze klaaglijk.

‘Mevrouw Petrussion,’ zei hij. ‘Mag ik binnenkomen?’

Zacht sniffend ging ze hem voor naar de kamer. Het Perzische kleed op de eettafel was bezaaid met kaarten en brieven. De buurvrouw schuifelde naar haar stoel. Licht trillende handen zetten de leesbril op haar smalle spitse neus. Ze begon willekeurig stapeltjes te maken.

‘Moet je kijken, wat een post. En allemaal voor Herman.’

Ze depte haar ogen met het zakdoekje. De handeling bracht haar aan het huilen. Remus wachtte tot het hevigste was weggeëbd, toen schraapte hij zijn keel.

‘Mevrouw Petrussion, even over de rouwkaart.’

‘Lu.’

‘Pardon?’

‘Je woont nu al twaalf jaar naast ons, Remus. Zeg maar Lu. En ga zitten, ik krijg een stijve nek van je.’

Remus bekeek de rugleuning van de stoel die ze aanwees. Met duim en wijsvinger greep hij het vettige stoffige hout beet en schoof de stoel een halve meter van de tafel af. Hij nam plaats aan de rand van de zitting. De vulling voelde oneffen, klonterig.

Hij legde haar de kaart voor. ‘Het gedicht. Het metrum klopt van geen kanten.’

‘Metrum?’

Hij trok een grimas, alsof het hem pijn deed dit te moeten uitleggen. ‘Lettergrepen en klemtonen per regel. Hier bijvoorbeeld: “Rust nu maar zacht, lieve Herman/Je leven was mooi, je genoot ervan”. Herman/ervan, dat is geen zuiver rijm. En die eerste zin heeft acht lettergrepen, de tweede tien. Ik bedoel, het idee is mooi, maar het is uw man gewoon niet waardig. Naar hoeveel mensen is deze kaart gestuurd?’

De buurvrouw zette de leesbril weer af. Het ding bungelde aan een ketting tegen de ruches van haar blouse. Haar blik dwaalde naar het raam dat uitzag op de achtertuin. Remus’ vinger rustte nog op de dichtregels en hij moest zich beheersen om niet op het papier te tikken om haar aandacht te trekken.

De temperatuur in de kamer was niet te harden. Het rook er naar de verwarming. Zonlicht in banen als snelwegen kwam door het raam naar binnen. Schuine stofkolommen waren zichtbaar alsof de resten van meneer Petrussion hier al waren uitgestrooid.

‘Buurvrouw. Lu?’

‘Ik weet het niet precies meer,’ zei ze.

‘En als ik op deze regels mag wijzen,’ begon hij, maar plots legde ze een onverwacht krachtige hand op zijn pols.

‘Ik wil naar hem toe. Ga je met me mee? Alsjeblieft?’ Haar ogen leken vloeibaar, slechts op hun plek gehouden door broze oppervlaktespanning. Ze ging staan. ‘Ik ga mijn jas pakken.’

Ze stond erop de drie kilometer naar het uitvaartcentrum te lopen. Gearmd met Remus en steunend op een wandelstok schuifelde ze over straat. Door het verschil in lengte liep hij constant ietwat zijwaarts gebogen, waarbij zijn forse gestalte boven mevrouw PetruSSION uittorende. Zijn buik stulpte pijnlijk over zijn broekriem. Zijn overhemd kleefde aan zijn romp en zijn hoofd was gewikkeld in een folie van zweet. Stapje, nog een stapje.

‘U mag wel op mijn nek.’

‘We zijn er bijna,’ zei Lu.

De airconditioning in het uitvaartcentrum deed hem van opluchting even de ogen sluiten. Een lange, smalle vrouw in een kostuum sloot mevrouw PetruSSIONS hand in die van haar en gebaarde naar een deur aan het eind van de gang. Remus volgde haar de kamer in. De geur van lelies was overweldigend.

De buurvrouw liep naar de geschraagde kist waarin meneer PetruSSION lag. Remus hoorde haar zacht praten tegen haar overleden man en bleef op een afstand tot hij zijn naam hoorde noemen.

‘Kom maar even,’ zei ze en ze wenkte hem dichterbij, een vers papieren zakdoekje in haar gerimpelde vuist.

‘Remus is er, Herman.’ Ze legde haar vingers om Remus’ pols en keek naar hem op. ‘Vind je niet dat hij er goed uitziet?’

Het gezicht van de buurman had een mosterd kleur. De mond, die Remus nooit anders had gezien dan glimlachend, leek de situatie ten diepste af te keuren.

‘Gaat hij dit ook dragen bij de wake?’ vroeg hij. ‘Dat jasje is op zich niet verkeerd, maar daar hoort echt een andere kleur overhemd bij. En die das.’ Hij schudde het hoofd. ‘Dat kan echt niet, Lu. Blauw op bruin. Zijn haar zal wel door de mensen hier gedaan zijn. Zo herkent toch niemand hem, met zo’n scheiding aan de zijkant.’

‘Remus is een grote steun voor me, lieverd,’ zei de buurvrouw. ‘Hij maakt zich overal zo druk om.’

Ze legde een trillende hand tegen de wang van haar man. ‘Nou, we gaan weer lieverd. Ik zie je morgen, goed?’ En ze drukte een kus op haar hand en legde die op de bleke lippen van meneer PetruSSION.

Eenmaal terug op de gang kwam de dame in het kostuum weer naar hen toe. Ze vroeg of ze iets voor haar kon betekenen. Mevrouw PetruSSION zei dat alles in orde was en bedankte haar voor de goede zorgen.

‘Is dit uw zoon?’

Ze kreeg de kans niet te antwoorden.

‘Ik ben Remus, de buurman.’

‘Gecondoleerd.’

‘Dank u. Even over de bloemen in die kamer. De ruimte is al minimaal. Moeten er dan ook nog drie bossen lelies staan? Zouden die echt niet ergens anders naar-

toe kunnen? De stank is ondraaglijk. Geen mens zou het langer dan een paar minuten volhouden daarbinnen.'

De dame van het uitvaartcentrum ademde hoorbaar in door de neus. De buurvrouw haakte haar arm door de zijne.

'Wat ik maar wil zeggen,' zei Remus, 'die man heeft zijn leven lang hard gewerkt, heeft een gezin op de wereld gezet. En nu het voorbij is wordt hij in een donkere, stinkende ladekast van een kamer geparkeerd. O, en zijn haar zit verkeerd.'

De dame van het uitvaartcentrum rechtte haar rug, maar de buurvrouw hief haar hand.

'Hij probeert alleen maar een beetje te zorgen, hoor. Er steekt geen kwaad achter. Kom, we gaan weer. Nogmaals dank, mevrouw.'

Onderweg naar de uitgang draaide Remus zijn hoofd naar de dame, die hen stond na te kijken. 'Ik weet niet wat voor bedrijf jullie hier runnen. Ik weet het echt niet.'

'Dat was heel lief van je, Remus,' zei de buurvrouw toen ze op de terugweg waren. 'Maar het was niet nodig, hoor. Ze doen allemaal hun best daar.'

Remus concentreerde zich op de pijn in zijn rug. Die speelde op door zijn verkrampde houding. Hij vroeg zich af of zijn hart goed werkte. Een man van zijn leeftijd en gewicht en lengte had een sterk hart nodig.

Ze schuifelden door een klein park. Mevrouw Petrusson stelde voor even op een bankje te gaan zitten. Dankbaar nam hij plaats en glimlachte toen de buurvrouw hem een tissue voorhield. Hij veegde zijn voor-

hoofd en slapen droog, depte de tranen uit zijn ogen. Ze klopte hem bemoedigend op zijn bovenbeen.

Het kwam in hem op haar iets te vertellen over zijn moeder. Over hoe hij haar vaak zag fietsen in het dorp, een bosje bloemen in het mandje voorop. Dan wist hij dat ze naar het graf ging. Als hij tegenwoordig aan haar dacht was dat meestal het beeld dat hem te binnen schoot. Zijn moeder op een fiets met bloemen. Het gezicht niet echt droevig, niet echt opgewekt. Simpelweg een mevrouw op een fiets die iets te doen had. Hij wilde de buurvrouw graag vertellen dat dit beeld hem tegenwoordig vaak wakker hield, dat hij het niet kon verdragen dat zijn herinneringen aan zijn moeder langzaam vervaagden en dat alleen dit overbleef: een vrouw in dienst van rouw.

Hij opende zijn mond, aarzelde en zei: 'Het is veels te warm om buiten te zijn. En het was niet eens voorspeld. Op het nieuws zeiden ze dat het vijftien graden zou worden. Nou, dit is minstens vijfentwintig. Echt, die weermannen. Nattevingerwerk is het.'

Toen hij haar aankeek had zij haar blik gericht op een klein meisje dat een stok weggooid. Haar hond bleef kwispelend naar haar kijken.

'Hij is naar een betere plek, Remus.'

'Beter dan bij u?' Hij snoof. 'Ik weet zeker dat er van alles op aan te merken valt.'

Ze gniffelde. 'Dat denk ik ook.'